

**ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ВЪТРЕШНА СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН РЕД**

С Т А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Актуализирана Стратегия за национална сигурност на Република България, № 702-00-48, внесена от Министерски съвет на 11.12.2017 г.

На свои редовни съвместни заседания, проведени на 25.01.2017 г. и на 07.02. 2018 г. Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред, Комисията за контрол над службите за сигурност, прилагането и изготвянето на специалните разузнавателни средства и достъпа до данните по закона за електронните съобщения и Комисията по отбрана разгледаха и обсъдиха внесената от Министерски съвет № 702-00-48 на 11.12.2017 г. актуализирана Стратегия за национална сигурност на Република България с приложен проект за решение.

На заседанието присъстваха: от Министерски съвет – Георги Кръстев, секретар на Съвета по сигурност към Министерски съвет; от Министерство на вътрешните работи – зам.министър Красимир Ципов.

Актуализираната Стратегия за национална сигурност на Република България с приложен проект на решение бе представена от Георги Кръстев – секретар на Съвета по сигурност към Министерски съвет. Стратегията се внася за разглеждане и приемане от Народното събрание на основание чл.16, т.5 от Закона за отбраната и въоръжените сили и чл.7, ал.1, т. 2 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност. Проектът на актуализирана Стратегия е разработен в изпълнение на Заповед № Р-128 на министър-председателя от 6 юли 2017 г. от междуведомствена работна група, в която са взели участие представители на институциите, ангажирани с преки отговорности в сферата на националната сигурност. Проектът е част от Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г. Проектът е подложен на широко обществено обсъждане на няколко етапа с участие на представители на академичната общност, неправителствения сектор и други и е преминал процедура на съгласуване, преди разглеждането му в Министерски съвет, за приемане на решение за внасяне в Народното събрание.

След приемане на Стратегията за национална сигурност на Република България от 41-то Народно събрание на 25 февруари 2011 г. и особено след 2013-2014 г. в средата за сигурност и най-вече в международен план са настъпили сериозни промени, които налагат и нови концепции в стратегическия план на НАТО, в оценките на Европейския съюз за средата на сигурност и за политиките, които следва да се приемат

на съюзно равнище. Отбеляза се в изложението, че съществени изводи са направени и от наша страна с оглед обективните обстоятелства, които налагат разработване на проект за изменение и допълнение на Стратегията за национална сигурност.

Проектът на актуализирана Стратегия за национална сигурност е не само актуален прочит на националната сигурност свързана с глобалните промени и предизвикателства в региона на Балканите и Черноморския регион, но предлага и разумен баланс за пресрещане на предизвикателствата за защита на националната ни сигурност.

Актуализираните текстове целят и преодоляване на проблемите, свързани с ресурсното обезпечаване и окомплектоване на институциите от системата за осигуряване на националната ни сигурност.

С актуализацията на Стратегията се цели създаване на максимални условия за защита на националните интереси и за постигане на националните цели и приоритети.

Отбелязано бе в изложението, че обновяването на дефинициите за приоритетите, стратегическите цели и начините за тяхното реализиране са подробно изброените в секторни политики за сигурност, което обезпечават стабилна база за ефективно и адекватно противодействие на новите рискове и заплахи.

В същото време са включени и нови политики, свързани с развитието на информационните и комуникационните технологии и все по-голямото значение на киберпространството за гражданите, публичната власт и деловите среди, сигурността на младежта и спорта и защита на националните архиви като част от културно-историческото наследство.

По нов начин са формулирани текстовете за управление на кризи с вложеното разбиране за необходимостта от нормативно и институционално укрепване, в развиване на способността на институциите, обществото и гражданите за превенция, реагиране и преодоляване на вредоносните последици.

Отделено е място на проблемите на службите за сигурност и отбрана. Като основен приоритет е посочено и изпълнението на приетите от България военни и граждански цели за способностите на НАТО за колективна отбрана и инициатива за изграждане на отбранителните способности на Европейския съюз.

Направен е задълбочен анализ на външната среда за сигурност и динамиката на процесите в световен план, което обуславя засилване на досегашните и възникване на нови рискове и заплахи за сигурността на Република България. Посочено е, че съществено значение оказват международния тероризъм и разпространението на оръжия за масово унищожение, регионалните конфликти, миграционните процеси, трансграничната организирана престъпност на Балканите, терористичните заплахи от религиозно мотивирани групировки, хибридните действия

срещу НАТО и ЕС и конкретно срещу страната ни, както и много други изброени рискове, което налага адекватно справяне с произтичащите от тях опасности.

Външната среда, както и изброените рискове във вътрешната среда за националната ни сигурност изискват комплекс от взаимосвързани приоритети и секторни политики, интегрирани с политиките за сигурност на ЕС и НАТО, ООН, ОССЕ.

Посочи се, че във вътрешен план е акцентирано в утвърждаване върховенството на закона, противодействието на корупцията, прозрачността в дейността на институциите, укрепване на ресурсния капацитет, взаимодействие между службите за сигурност и повишаване на професионализма, координация и ефективен контрол при изпълнение на правомощията на службите за сигурност и обществен ред и развитие на формите за отчетност пред обществото.

Подробно са очертани и приоритетните задачи в отделните сектори за прилагане на политиките за сигурност.

В проекта са предложени и текстове за разширяване възможностите на стопанските субекти и неправителствения сектор при реализация на политиките за защита на националната сигурност.

Политиките в проекта на Актуализираната Стратегия за национална сигурност са разписани в съответствие с демократичните ценности, основните права и свободи, равните възможности за развитие на личността, националната ни култура, съобразени са с Конституцията на страната и основополагащите актове за гарантиране на международната сигурност.

В Комисията постъпиха предложения от народни представители, които бяха подложени на гласуване. Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред подкрепи следните предложения и новата редакция по съответните текстове:

Предложение от Красимир Янков и група народни представители:

I Увод, т.3 в изречение първо се правят следните изменения и допълнения:

1. запетаята след думата „сигурност“ се заменя с точка и се добавя ново изречение: „Национална сигурност на първо място е защитата на националния суверенитет, най-съществената част от която е защитата на териториалната цялост с опазване на държавните граници.“.

2. думата „като“ след новото изречение - отпада, след което текстът продължава като изречение трето.

Комисията подкрепя по принцип предложението и предлага следната редакция по т.3:

3. Стратегията очертава по-широко разбиране за националната сигурност, като извежда на предно място сигурността на гражданина, обществените и икономическите аспекти, без да подценява измеренията, свързани с отбраната, външната политика, разузнаването, охраната на обществения ред и защитата на законността. Крайният продукт и същинският смисъл на понятието "национална сигурност" е гарантирането на човешката сигурност и защитата на свободата и достойнството на гражданина, както и защитата на суверенитета, териториалната цялост и опазването на държавната граница. Промените в регионалната сигурност в Черноморския регион, Близкия Изток и Северна Африка през последните години и очертаващите се тенденции, определят необходимостта от гъвкаво, балансирано и синергично използване на политиките и инструментите на националната мощ за защита на националните интереси.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В т. 14 - думите „ще създаде условия за защита“ да се заменят с „гарантира защитата“, думите „за постигане“ да се заменят с „постигането“;

Комисията подкрепя предложението по принцип и предлага следната редакция на т.14:

14. Прилагането на стратегията за национална сигурност ще създаде условия за защита на националните интереси и за постигането на националните цели и приоритети.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В раздел „И.2. Национални интереси“, т. 18, думата „единно“ да се замени с „българското“.

Комисията подкрепя предложението.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В раздел „III. 1 Външна среда на сигурност“:

В т. 29 думите „радикалния ислям“ да се заменят с „радикални идеологии, основани на исляма“

;Комисията подкрепя предложението.

Предложение от народния представител Кольо Милев и от Иван Иванов и група народни представители:

В т. 30, Първото изречение да придобие следната редакция:

„Миграцията се превръща в дългосрочен задълбочаващ се проблем, с вероятност ако не се управлява да се превърне в стратегическа заплаха за демократичните общества и икономиките в транзитните и приемащите държави“.

Комисията подкрепя предложението и предлага следната редакция на т.30:

30. Миграцията се превръща в дългосрочен и задълбочаващ се проблем, с риск ако не се управлява да се превърне в стратегическа заплаха за демократичните общества и икономиките в транзитните и приемащите държави. Ситуацията в Близкия изток, Централна Азия и Африка генерира рискове от повишаване на миграционния натиск, който влияе негативно върху сигурността на държавите в Европа, в т.ч. Република България.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В т. 41, изречение първо, думите „общности в държавите членки на ЕС, в САЩ и Канада“ да се заменят с „граждани, както и българските общности извън страната“.

Комисията подкрепя предложението и предлага следната редакция на т.41:

41. Българските граждани, както и българските общности извън страната и българските национални малцинства, в страните, в които имат законово признат статут, макар и по съществено различни причини, се нуждаят от по-голямо и адекватно на съвременните реалности внимание от държавата ни. То следва да намери израз в информационен и културен обмен, в специално отношение към родените и възпитаващи се извън територията на страната български граждани, както и към лица от български произход, независимо от това дали придобиват по рождение българско гражданство.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В т. 52, в изречение първо, да отпаднат думите „и в частност корупцията по високите етажи“, а в последното изречение, след думите „лицензионни режими“ да се добави „излишни контролни функции на административните органи“;

Комисията подкрепя по принцип предложението и предлага следната редакция на т.52:

52. Корупцията и в частност корупцията по високите етажи остава един от основните проблеми на съвременното българско общество. Нейното разпространяване е следствие от непрозрачната промяна на собствеността, неадекватното регулиране на обществените и икономическите отношения, неефективния контрол и пропуските в правораздаването. Корупцията заплашва съществуването и спазването на социалните, правните и моралните норми, засилва потенциала на организираната престъпност, уронва авторитета на властите, отслабва тяхното функциониране и компрометира провежданите реформи. Възможности за корупция създават недостатъците в управлението на държавата и общините, изразяващи се в съзнателно или поради некомпетентност увеличаване и усложняване на разрешителни и лицензионни режими, излишни контролни функции на административните органи, липса на необходимата прозрачност и последователност при възлагане на обществени поръчки и разходване на публичните средства.

Предложение от Красимир Янков и група народни представители:

В р. III.2. Вътрешна среда на сигурност, в т. 61 в началото на текста се поставя ново изречение: „Преразглеждане на Дъблинската регулация.“

Комисията подкрепя предложението.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В раздел „IV.2. Приоритети“, т. 77: След думите „лошо управление“ да се добави „на регулациите и излишните процедури по разрешителни и контролни механизми на администрацията“; след думите „нейната ефективност“, да се добави „включително оптимизацията на числеността“.

Комисията подкрепя предложението и предлага следната редакция на т. 77:

77. Утвърждаването на върховенството на закона, принципите на доброто управление и противодействието на корупцията имат решаващо

значение за политиката за национална сигурност като цяло и по отделните сектори. То ще се реализира чрез:

- постоянно усъвършенстване на нормативната уредба, ограничаваща възможностите за прилагане на корупционни практики и на проявите на лошо управление, и намаляваща административната тежест чрез премахването на излишните процедури по разрешителни и контролни механизми;

- повишаване на ефективността, прозрачността и отчетността при функциониране на институциите;

- ясно разпределяне на задълженията и правомощията на политическите и административните равнища в органите на изпълнителната власт;

- повишаване компетентността на държавната администрация и на нейната ефективност;

- развиване способностите на служителите да установяват и противодействат срещу опитите за корумпиране;

- прилагане на съществуващи и разработване на нови форми на контрол спрямо политическите и административните равнища, както от страна на обществени организации, така и от отделни граждани;

- развитие на взаимодействието, партньорството и участието на гражданите и техните организации при провеждането на антикорупционни политики и мерки от страна на изпълнителната власт.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

Раздел „IV.3. Секторни политики за сигурност“:

По раздел „Политики за финансова и икономическа сигурност“:

В т. 87, в изречение второ след думите „пенсионните фондове“ да се постави точка и текстът до края да отпадне.

Да се създаде ново последно изречение:

„Привеждане на регулациите в тези сектори в съответствие с изискванията на нормативните документи на ЕС и недопускане на разширително тълкуване от страна на националните регулатори.“

Комисията подкрепя по принцип предложението и предлага следната редакция на т.87:

87. Органите за банков и финансов надзор защитават интересите на вложителите, инвеститорите, застрахованите и осигурените лица и насочват усилията си към поддържането на стабилността на финансовата система и финансовите пазари и на доверието в тях. Завършване на реформите и предприетите мерки в резултат от

препоръките след проведените преглед на качеството на активите и стрес тест на банките, застрахователите и презастрахователите, и от прегледа на активите на пенсионните фондове. Привеждане на регулациите в тези сектори в съответствие с изискванията на ЕС.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В т. 93 след думите „инвестиционна дейност“ да се постави запетая и да се добави „премахване на административните пречки пред инвестиционния процес“;

Комисията подкрепя по принцип предложението и предлага следната редакция на т. 93:

93.Балансираното икономическо развитие на регионите в Република България се подпомага чрез насърчаване на инвестиционна дейност, облекчаване на административните процедури в инвестиционния процес и реализацията на проекти по програми, финансирани от държавния бюджет и от фондовете на ЕС.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

В т. 103, изречение второ, след думите „поставя върху“ да се добави „гарантирането на достъпно образование, което да обхваща всички ученици“, а след думите „обществено развитие“ да се добави „както и професионална реализация“;

Комисията подкрепя по принцип предложението и предлага следната редакция на т.103:

103. Предпоставка за постигане на високо качество на социалната сигурност е модернизиранието на основното, средното и висшето образование чрез стриктно прилагане на националните стандарти както в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, така и във висшите училища. Основен акцент се поставя върху равния достъп до качествено образование и приобщаването на всяко дете и всеки ученик, ограничаване на неграмотността, предотвратяване на ранното отпадане на деца от образователната система, постигане на равнище на функционална грамотност, което ще осигури възможност за личностно и обществено развитие, привличане на млади хора към учителската професия, развитие на материалната база и

новите технологии и осигуряване на връзка между нуждите на бизнеса и образованието, изграждане общочовешки ценности и намаляване на агресията. Развитието на висшето образование, изследователската и научната дейност, както и опазването на културно-историческото наследство са основа за предприемане на действия от стратегически характер при планирането и осъществяването на секторни и общи национални политики за развитие на личността и обществото.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

По драздел „Политика за енергийна сигурност”,

В т. 111 след думата „енергийна” да се постави запетая и да се добави „транспортна и телекомуникационна” инфраструктура;

Комисията подкрепя предложението по т.111.

Предложение от Иван Иванов и група народни представители:

Точка 51 да стане 52 и в края, да се добави :

" но трябва да се стремим към неговото отпадане."

Комисията подкрепя по принцип предложението, което е отразено на систематичното му място в т. 125 със следната редакция:

125. В областта на правосъдието Република България се приобщава пълноценно и интензивно към системата от принципи, цели, политики, норми и практики на ЕС. Република България е част от европейското правно пространство и прилага съвкупност от норми – правото на ЕС, което съществено се различава от международното и от вътрешното право на държавите членки. Този процес има съществено въздействие върху нормотворчеството и правоприлагането в нашата страна. Прекратяването на прилагането на Механизма за сътрудничество и проверка е важна цел със стратегическо значение, чието постигане е възможно в краткосрочна перспектива.

Предложение от Мустафа Карадайъ и група народни представители:

Подраздел „Политика за правосъдие и вътрешен ред”,

В т. 128, изречение второ, след думите „системата за управление“ да се добави „премахване на регулациите и административните изисквания, които създават хранителна среда за корупция;”.

Комисията подкрепя по принцип предложението и предлага следната редакция по т. 128:

128. Противодействие срещу корупцията се развива чрез същественамодернизация на законодателството и ефективно функциониране на единен антикорупционен орган. Противодействието на корупцията се постига чрез прилагане на комплексни мерки, насочени към развиване на междуинституционалния подход; укрепване на системата за управление; оптимизиране на регулациите и административните изисквания с оглед недопускане на корупционни практики; нормативно осигуряване; административен капацитет; интегрирано управление на информационния ресурс; взаимодействие и международно сътрудничество и оперативно управление. Повишаването на ефективността в работата на органите на местната власт и на местното самоуправление се постига чрез включване на гражданите в процеса на реализиране целите на местното самоуправление. Институциите и неправителствените организации работят за формиране на устойчиви нагласи и активна гражданска позиция в обществото за намаляване на търпимостта към корупцията чрез използване на възможностите и на образователните политики и информационните кампании.

Предложение от Красимир Янков и група народни представители:

IV. В р. 1У3. Секторни политики 1а сигурност се правят следните изменения и допълнения:

в част Политика за правосъдие и вътрешен ред:

В т. 139 в изречение второ след думата „политики“ се поставят двоеточие, а думите „за повишаване капацитета за охрана на границата“ се поставян на първо място след него.

Комисията подкрепя предложението.

В настоящия доклад са включени предложенията, които са подкрепени и които съдържат конкретни предложения за изменение и/или допълнение на текстове от Актуализираната стратегия за национална сигурност.

Въз основа на проведеното гласуване Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред с 11 гласа „за”, с 0 гласа против” и 5 гласа „въздържал се” предлага на Народното събрание, да приеме следния проект на

РЕШЕНИЕ
ЗА ПРИЕМАНЕ НА АКТУАЛИЗИРАНА СТРАТЕГИЯ
ЗА НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ

Народното събрание на основание чл. 86, ал. 1 от Конституцията на Република България, чл. 16 т. 5 от Закона за отбраната и въоръжените сили във връзка с чл. 7 , ал.1 т.2 от Закона за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност.

РЕШИ:

Приема актуализираната Стратегия за национална сигурност на Република България (Приложение).

Решението е прието от 44-то Народно събрание на 2018 г. и е подпечатано с официалния печат на Народното събрание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ВЪТРЕШНА
СИГУРНОСТ И ОБЩЕСТВЕН РЕД:

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ